

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu

JUDr. Jana Rutsche a soudců JUDr. Magdaleny Ježkové a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobce: **M.M., VIKTORIAGRUPPE Aktiengesellschaft**, se sídlem Germeringerstrasse 1, Krailling, Spolková republika Německo, zastoupeného JUDr. Jiřím Vaníčkem, advokátem se sídlem Šaldova 34/466, Praha 8 - Karlín, proti žalovanému **Zeměměřickému a katastrálnímu inspektorátu v Pardubicích**, se sídlem Čechovo nábřeží 1791, 530 86 Pardubice, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 1. 2015, č.j. ZKI PA-O-66/342/2014/5, **t a k t o**:

- I. **Žaloba s e z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Napadeným rozhodnutím žalovaný změnil rozhodnutí Katastrálního úřadu pro Královéhradecký kraj, Katastrálního pracoviště Hradec Králové (dále též pouze „katastrální úřad“) ze dne 3. 12. 2014, sp. zn. OR-486/2014-602 a to tak, že ve výroku I. rozhodl, že *„Nesouhlasu s neprovedením opravy se nevyhovuje, neboť se nejedná o chybu v katastrálním operátu podle ustanovení § 36 katastrálního zákona.“*, ve výroku II. rozhodl, že jako vlastník tam přesně označených nemovitostí v katastrálních územích Lišice, Lužec nad Cidlinou, Chlumec nad Cidlinou a Nepolisy bude nadále evidována VIKTORIAGRUPPE Aktiengesellschaft – organizační složka, IČ 27093948 (dále jen „VG – organizační složka“). Dlužno konstatovat, že se jednalo o změnu formální, vyvolanou přesnějším označením některých z dotčených

nemovitostí. Jinak rozhodl žalovaný v podstatě shodně jako ve shora označeném rozhodnutí katastrální úřad coby prvoinstanční správní orgán.

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě

V úvodu žaloby žalobce popsal, jak se stal insolvenčním správcem VIKTORIAGRUPPE Aktiengesellschaft (dále jen „VG“) a odkázal na příslušné ustanovení německého insolvenčního zákona, které jej opravňuje ke správě majetku patřícího do insolvenční podstaty a dispozici s ním.

Dále zrekapituloval průběh řízení o návrhu na opravu chyb v katastru nemovitostí. Dne 6. 11. 2014 VG podala u katastrálního úřadu žádost o provedení opravy zápisu u vlastnického práva v katastru nemovitostí. Svoji žádost odůvodnila tím, že její odštěpný závod (organizační složka) nemá právní osobnost (právní subjektivitu), tudíž není podle právního řádu České republiky způsobilá k právnímu jednání, a nemůže proto cokoli nabývat do svého vlastnictví. Vlastníkem může být toliko VG jako osoba nadaná způsobilostí k právnímu jednání.

Dne 19. 11. 2014 bylo VG doručeno oznámení katastrálního úřadu ze dne 19. 11. 2014, č.j. OR-486/2014-602, o neprovedení opravy údajů v katastru nemovitostí. Dne 24. 11. 2014 VG sdělila katastrálnímu úřadu svůj nesouhlas s tímto postupem. Dne 3. 12. 2014 bylo VG doručeno rozhodnutí katastrálního úřadu z téhož dne, č.j. OR-486/2014-602. Katastrální úřad rozhodl tak, že se nejedná o chybu v katastrálním operátu podle § 36 katastrálního zákona a že jako vlastník předmětných nemovitých věcí bude nadále evidována organizační složka VG (odštěpný závod). Toto rozhodnutí VG napadla dne 18. 12. 2014 odvoláním. Poté žalovaný vydal žalobou napadené rozhodnutí.

Následně se žalobce věnoval právní kvalifikaci dané věci. Uvedl, že VG - organizační složka je odštěpným závodem (do 31. 12. 2013 právně označována jako *organizační složka*) VG, t.č. v insolvenčním řízení, jehož prostřednictvím podniká na území České republiky od okamžiku, kdy došlo k jeho zápisu do obchodního rejstříku (tj. dne 8. 10. 2003). Odštěpný závod (dříve organizační složka) nemá právní subjektivitu – právní osobnost. To znamená, že nemůže být nositelem práv a povinností, nemůže mu náležet např. vlastnické právo a nemůže být účastníkem řízení (tzn. nedostatek procesní subjektivity). Odštěpný závod zahraniční právnické osoby totiž nemá způsobilost k právním úkonům (dnes právně označených jako *právní jednání*). Skutečnost, že veřejné evidence (veřejné rejstříky) obsahují údaje o odštěpném závodu (organizační složce), ještě neznamená, že daný subjekt disponuje způsobilostí v právním slova smyslu.

Jakýkoli správní akt vydaný ve vztahu odštěpnému závodu (organizační složce) je tak dle žalobce neexistující, nulitní. K této nulitě (neexistenci) musí správní orgán i soud přihlídnout z úřední povinnosti. Jakékoliv řízení s organizační složkou podniku (závodu) právnické osoby (tedy s věcí, resp. s její součástí) není možno vést. Jakékoliv rozhodnutí z takového řízení vzešlé je pak nicotné. To samé platí i o zápisech ve veřejných rejstřících, které jsou v rozporu s právním stavem. Ve veřejném rejstříku nemůže být zapsáno právo ve prospěch někoho, komu z hlediska právní způsobilosti nemůže svědčit. Pokud je přesto zapsáno, pak nemůže vyvolávat kýžené právní následky. Vlastnictví náleží tomu, komu svědčí právní způsobilost. Ta

ovšem nenáleží odštěpnému závodu (organizační složce). Uvedené závěry podpořil žalobce hojnými odkazy na judikaturu Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu.

Žalobce dále připomněl, že obchodní závod stejně jako jeho odštěpný závod, je tak pouhou věcí (organizovaným souborem jmění), nikoliv subjektem práv. S ohledem na výše uvedené je tak dle žalobce nepochybné a zřejmé, že nemovitosti nacházející se v příslušných katastrálních územích a zapsané na příslušných listech vlastnictví u katastrálního úřadu v katastru nemovitostí patří do výlučného vlastnictví VG (zahraniční právnické osoby).

Žalobce následně připomněl, že u katastrálního úřadu je založeno několik písemností, důležitých pro posouzení věci. Jedná se o smlouvu o poskytnutí bankovní záruky ze dne 28. 3. 2008, č. 0279/08/04659, o dodatek ke smlouvě č. 1057/06/04659 o zřízení zástavního práva k pohledávkám, o dvojí prohlášení ručitele ze dne 28. 3. 2008 a o dva návrhy ze dne 28. 3. 2008 na vklad zástavního práva. Tyto dokumenty, resp. ty, které představovaly návrh na vklad, jsou obsaženy ve spisech, vedených katastrálním úřadem pod sp. zn. V 4064/08 a pod sp. zn. V 4065/08. VG ve správním řízení tyto listiny požadovala provést jako důkaz. Katastrální úřad o tom nijak nerozhodl.

Ve všech těchto označených písemnostech je jako zástavce označena přímo VG, tedy právnická osoba se sídlem na území Spolkové republiky Německo, nikoliv její organizační složka (resp. odštěpný závod). V obou případech byl vklad do katastru nemovitostí proveden. Z výše uvedeného dle žalobce vyplývá, že katastrální úřad musel vědět, že právní subjektivitu má VG, nikoliv jeho organizační složka (odštěpný závod). Přesto však v projednávaném případě zapsal vlastnické právo odštěpného závodu, tedy věci.

Pokud katastrálnímu úřadu byly v projednávaném případě (tedy v případě řízení o vkladu vlastnického práva k nemovitostem nacházejícím se v katastrálních územích Lišice, Lužec nad Cidlinou, Chlumec nad Cidlinou a Nepolisy) předloženy vkladové listiny, které za nabyvatele vlastnického práva označovaly organizační složku zahraniční právnické osoby, katastrální úřad měl tyto listiny prozkoumat dle § 5 tehdy platného a účinného zákona č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem (dále jen „zákon č. 265/1992 Sb.“), a buď návrh na vklad zamítnout, nebo zapsat jako vlastníka osobu, která má právní subjektivitu, tj. VG. Katastrální úřad tedy pochybil, pokud podle § 5 tohoto zákona nezkoumal obsah listin a jako nabyvatele vlastnického práva zapsal věc (odštěpný závod), nikoliv právnickou osobu (VG). Takové pochybení pak je dle žalobce zcela zřejmým omylem při vedení katastru.

Katastrální úřad i žalovaný tedy musely vědět, že organizační složka, resp. odštěpný závod, není subjektem práv a povinností. Pokud však katastrální úřad přesto zapsal vlastnické právo organizační složky (tedy věci) právnické osoby, pak se evidentně dopustil zřejmého omylu při vedení katastru. Zmíněná chyba, obsažená v katastru nemovitostí, tak zcela evidentně vznikla zřejmým omylem při vedení katastru. Katastrální úřad tedy pochybil, když v rozporu s § 36 odst. 1 a odst. 2 katastrálního zákona tuto chybu neopravil.

V daném případě nejde dle žalobce o řešení sporné právní otázky. Nemění se totiž vlastník ani zde nevystupují dvě odlišné osoby, které si činí nárok na předmětné nemovité věci nebo že by jedna osoba zpochybňovala práva druhé osoby. V tomto případě odštěpný závod a VG tvoří jednu osobu. Odštěpný závod náleží do majetkové podstaty VG. Všechno, co představuje odštěpný závod, je součástí VG, jejíž vlastnictví je nepochybné. Pouze zápis v katastru nemovitostí nekoresponduje s faktickým stavem, který se opírá o právní postavení odštěpného závodu (organizační složky), resp. o absenci jeho právní osobnosti.

Předmětný nesprávně provedený zápis práv lze pak dle žalobce napravit prostřednictvím opravy chyby. Zopakoval, že v případě VG se nejedná o určení vlastnictví k předmětným nemovitým věcem. V daném případě jde pouze o to, aby jako vlastník byla zapsána zahraniční právnická osoba, jejíž součástí je odštěpný závod, a která do svého majetku předmětné nemovité věci nabyła. V daném případě podle žalobce není na místě podat žalobu na určení vlastnictví. VG nemůže podat žalobu proti svému odštěpnému závodu (to právně možné není) a není na místě ji podat ani proti původnímu vlastníkov – Městu Chlumec nad Cidlinou. To totiž vlastnictví nezpochybňuje. Opravou chyby nebude nijak zasaženo do hmotněprávní sféry žádného subjektu. Jedná se toliko o změnu evidenčního údaje.

Žalobce dále pokračoval tvrzením, že pokud došlo k zapsání vlastnického práva náležícímu odštěpnému závodu obchodní společnosti, neznamená to neplatnost takového úkonu či snad kupní smlouvy, na jejímž základě bylo předmětné vlastnické právo k nemovité věci převedeno. Je zřejmé, že úmyslem stran takové kupní smlouvy bylo převedení vlastnického práva na zahraniční obchodní společnost, v tomto případě na VG. Provedením požadované změny by tak nedošlo k převodu jakéhokoliv práva, toliko by došlo k opravení zjevné nesprávnosti. Převod vlastnického práva v tomto případě ani nepřichází v úvahu, jelikož z odštěpného závodu není možno právo převést.

Závěrem žalobce zopakoval, že katastrální úřad pochybil, pokud podle § 5 tehdy platného a účinného zákona č. 265/1992 Sb. nezkoumal obsah listin a jako nabyvatele vlastnického práva zapsal odštěpný závod, a nikoli VG. Takové pochybení je zcela zřejmým omylem při vedení katastru. VG se žádostí o provedení opravy chyby nedožadovala převodu jakéhokoli práva, ale toliko uvedení současného faktického stavu do souladu s platným právem. Náprava stavu odporujícímu zákonu by měla být prioritou správního orgánu a žalovaného, neboť se jedná i o postup souladný s veřejným pořádkem a veřejným zájmem.

Navrhl proto, aby krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

Žalovaný v reakci na žalobní námítky a odkazy žalobce na soudní judikaturu nejprve uvedl, že žalobce pomíjí specifickou povahu rozhodnutí katastrálního úřadu o povolení vkladu práva do katastru nemovitostí. V rámci rozhodnutí žalovaného o odvolání proti rozhodnutí katastrálního úřadu o neprovedení opravy chyby v katastrálním operátu nemůže žalovaný vyslovit nicotnost rozhodnutí o povolení vkladu vlastnického práva či k této nicotnosti přihlídnout. Bylo by jen obtížné si

představit, jaký následek by takové přihlédnutí mělo mít. S takovým postupem platný právní řád vůbec nepočítá. Žalovaný totiž nedisponuje pravomocí posuzovat platnost či neplatnost rozhodnutí o povolení vkladu práva vydaného katastrálním úřadem a eventuálně vyslovit jeho nicotnost. Pravomoci žalovaného jsou upraveny v ustanovení § 4 zákona č. 359/1992 Sb., o zeměměřických a katastrálních orgánech, v platném znění.

Proti rozhodnutí o povolení vkladu nebyl přípustný žádný opravný prostředek ani žaloba ve správním soudnictví dle ustanovení § 5 odst. 3 zákona č. 265/1992 Sb. Podle platné právní úpravy obsažené v ustanovení § 18 odst. 4 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „katastrální zákon“), i nadále proti rozhodnutí, kterým se vklad povoluje, není přípustný žádný opravný prostředek, přezkumné řízení, obnova řízení ani žaloba podle ustanovení občanského soudního řádu o řízení ve věcech, o nichž bylo rozhodnuto jiným orgánem. To znamená, že i když rozhodnutí katastrálního úřadu o povolení vkladu práva není v souladu s právními předpisy, nemůže katastrální úřad ani žalovaný zjednat žádným způsobem nápravu a ani účastníci řízení o povolení vkladu práva nemohou dosáhnout zrušení rozhodnutí o povolení vkladu práva. Jedinou možnou cestou k nápravě je podání žaloby u věcně a místně příslušného soudu.

Dále žalovaný vyslovil názor, že rozhodnutí o provedení či neprovedení opravy chyby v katastrálním operátu určuje toliko, kdo bude jako vlastník určitých nemovitostí v katastru evidován a tato skutečnost byla rovněž předmětem řízení o opravě chyby v katastrálním operátu. Rozhodnutí o opravě chyby neurčuje s konečnou platností, kdo je vlastníkem nemovitosti. K tomu je pravomocný pouze věcně a místně příslušný soud. Otázkou, zda je organizační složka nadána způsobilostí mít práva a povinnosti, stejně jako otázkou zda rozhodnutí katastrálního úřadu o povolení vkladu vlastnického práva ve prospěch organizační složky je v souladu s platnými právními předpisy, se žalovaný nemohl zabývat, neboť k tomu nedisponuje potřebnou pravomocí.

Předmětem řízení o opravě chyby vedeného katastrálním úřadem pod sp. zn. OR-486/2014-602 byla otázka, zda vlastnické právo, které je k nemovitostem evidovaným na listech vlastnictví č. 242 pro katastrální území Lišice, č. 842 pro katastrální území Lužec nad Cidlinou, č. 2998 pro katastrální území Chlumeck nad Cidlinou a č. 930 pro katastrální území Nepolisy zapsáno pro VG – organizační složka, je v katastru nemovitostí evidováno v souladu s obsahem listin založených ve sbírce listin katastrálního úřadu. Těmito listinami byly návrhy na vklad a k nim připojené smlouvy o převodech vlastnického práva uložené ve sbírce katastrálního úřadu pod sp. zn. V-6499/2005-602, V-3554/2006-602, V-5526/2008-602, V-7228/2009-602 a V-9086/2009-602. Kopie těchto listin jsou založeny ve spisové složce sp. zn. OR-486/2014-602. Katastrální úřad při rozhodování o povolení vkladu vlastnického práva ve výše uvedených řízeních rozhodoval pouze na základě těchto návrhů a smluv a tyto podrobil zkoumání splnění podmínek dle ustanovení § 5 odst. 1 zákona č. 265/1992 Sb.

Žalovaný v souvislosti s tím zdůraznil, že listiny, jichž se žalobce domáhá jako důkazu, nebyly pro řízení o opravě chyby právně relevantní. Týkaly se zápisu zástavního práva. Katastrální úřad při rozhodování o povolení vkladu práva

vlastnického ve výše uvedených řízeních z těchto žalobcem tvrzených listin vůbec nevycházel a nadto je možno poukázat i na tu skutečnost, že prvá dvě řízení o povolení vkladu vlastnického práva pod sp. zn. V-6499/2005-602 a V-3554/2006-602 časově oběma řízením, na která žalobce poukazuje, předcházela. Žalobcovo tvrzení o nutné povědomosti katastrálního úřadu i žalovaného o nedostatku způsobilosti mít práva a povinnosti na straně organizační složky rovněž není k projednávanému případu relevantní a žalobce jej užívá pouze na podporu své domněnky o existenci zřejmého (právního) omylu na straně katastrálního úřadu, uvedl žalovaný.

Pokud byly katastrálnímu úřadu předloženy listiny, které jako nabyvatele vlastnického práva označovaly organizační složku a název, sídlo a identifikační číslo této organizační složky byly v návrhu na vklad i smlouvách uvedeny dle tehdejšího platného zápisu v obchodním rejstříku, pak katastrální úřad dospěl zcela zřejmě k závěru, že navrhovaný vklad je odůvodněn obsahem listin ve smyslu ustanovení § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 265/1992 Sb. K otázce, zda byly či nebyly splněny všechny podmínky pro rozhodnutí o povolení vkladu vlastnického práva na základě předložených návrhů, se žalovaný nemůže vyjádřit, neboť to není v jeho pravomoci. Katastrální úřad tak dle žalovaného rozhodoval v uvedených řízeních zcela v souladu s textem návrhů o vkladu práva vlastnického k předmětným nemovitostem ve prospěch VG – organizační složka. V návrzích na vklad nebylo uvedeno, že navrhovatelé žádají o vklad vlastnického práva ve prospěch VG.

Žalovaný dále vyslovil nesouhlas s tvrzením žalobce, že postup katastrálního úřadu, který spočíval v provedení zápisu vlastnického práva ve prospěch organizační složky na základě uvedených rozhodnutí katastrálního úřadu o povolení vkladu, lze podřadit pod pojem zřejmý omyl při vedení katastru. V souvislosti s tím odkázal na část odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, kde uvedl: *„Podle konstantní judikatury slouží institut opravy chyb v katastrálním operátu k uvedení údajů v katastru do souladu s listinami založenými ve sbírce listin. Mění se jím evidované údaje, aniž by se tak mohlo založit či pozbyt vlastnické či jiné právo k nemovitosti. Opravou má být pouze dosaženo souladu mezi evidovanými a skutečnými údaji, a to bez ohledu na to, zda původní zápis byl podložen rozhodnutím o vkladu, či se jednalo o záznam údajů o právních vztazích plynoucích z rozhodnutí jiných orgánů nebo z listin právní vztahy osvědčujících. Jinými slovy opravou chyby dochází pouze k dodatečnému nahrazení údaje chybně evidovaného v katastrálním operátu údajem z hlediska právní úpravy katastru nemovitostí správným, tedy takovým údajem, který je v souladu s listinami založeným ve sbírce listin. Jiné nesprávnosti obsažené v údajích katastru nemovitostí, na které nelze vztáhnout výše uvedené, nelze považovat za chyby podle katastrálního zákona.“*

Pokud by žalovaný, byť pouze v hypotetické rovině, připustil provedení opravy v katastrálním operátu dle požadavků žalobce, tzn. opravení současného zápisu v katastru, jejímž výsledkem by byl zápis vlastnického práva k předmětným nemovitostem ve prospěch VG, pak by takový zápis nebyl odůvodněn obsahem listin založených ve sbírce listin katastrálního úřadu. Tyto jako nabyvatele vlastnického práva neoznačují VG, ale její organizační složku. Za tohoto stavu lze uvažovat pouze o posouzení souladu rozhodnutí katastrálního úřadu o povolení vkladu s platnými právními předpisy. To však není v pravomoci žalovaného.

Dle žalovaného nelze přisvědčit názoru žalobce, že nesprávně provedené zápisy či výmazy práv lze v obecné rovině napravit prostřednictvím institutu opravy chyby v katastrálním operátu. Ve vztahu k řízení o povolení vkladu je nutno konstatovat, že byl-li zápis proveden v souladu s návrhem na vklad a přiloženou listinou (smlouvou), pak opravu takového zápisu či výmazu práva provést nelze, neboť takový zápis nelze považovat za zřejmý omyl při vedení katastru.

V rámci řízení o opravě chyby podle ustanovení § 36 katastrálního zákona nelze ani posuzovat existenci věcného práva, o němž bylo katastrálním úřadem rozhodnuto. Žalovaný ani katastrální úřad nedisponují pravomocí posoudit, kdo je skutečným vlastníkem předmětných nemovitostí a nemohou potvrdit ani vyvrátit tvrzení žalobce týkající se této otázky. Z uvedeného dle žalovaného vyplývá, že v případě, jedná-li se o řízení o opravě chyby v katastrálním operátu, kdy je rozporován zápis v katastrálním operátu provedený na základě rozhodnutí o povolení vkladu, je nutno důsledně rozlišovat, zda se jedná o nesprávně provedený zápis na základě rozhodnutí o povolení vkladu práva, které bylo vydáno v souladu s právními předpisy, pak lze takový nesprávně provedený zápis opravit, či zda se jedná o správně provedený zápis na základě rozhodnutí katastrálního úřadu, které nebylo vydáno v souladu s právními předpisy. V druhém případě nelze řešit opravu údaje v katastru dle ustanovení § 36 katastrálního zákona.

Žalovaný dále uvedl, že ani on ani katastrální úřad nemají rovněž pravomoc vykládat úmysl smluvních stran kupní smlouvy a v obecné rovině vykládat právní úkony, dle nové právní úpravy právní jednání. Jestliže byla za nabyvatele v návrzích na vklad do katastru označena organizační složka, pak katastrálnímu úřadu nezbylo, než ve všech shora již několikrát uvedených řízeních o povolení vkladu rozhodnout o vkladu vlastnického práva ve prospěch této organizační složky. A jestliže takové vklady povolil, nelze za vylíčeného skutkového stavu dojít k závěru, že v souladu s listinami provedený zápis je zřejmým omylem při vedení katastru ve smyslu § 36 katastrálního zákona.

Ze všech shora uvedených důvodů neprovedl žalobcem navržené důkazy písemnostmi založenými u katastrálního úřadu ve spisech sp. zn. V-4064/08 a V-4065/08. Dle žalovaného je předmětem řízení pouze posouzení žalobcem rozporovaného zápisu vlastnického práva na základě listin založených u katastrálního úřadu pod sp. zn. V-6499/2005-602, V-3554/2006-602, V-5526/2008-602, V-7228/2009-602 a V-9086/2009-602. Žalobcem navržené důkazy nejsou k projednávanému případu vůbec právně relevantní.

Žalovaný na závěr svého vyjádření poukázal na dle něho jistou zmatečnost žalobního návrhu žalobce, který na jednom místě tvrdí, že rozhodnutí (katastrálního úřadu o povolení vkladu práva vlastnického) ve prospěch organizační složky je nicotné, nulitní a na dalším místě svého žalobního návrhu na základě téhož rozhodnutí požaduje provedení opravy zápisu v katastru nemovitostí ve prospěch VG.

Navrhl proto zamítnutí žaloby, náhrady nákladů řízení se vzdal.

IV. Replika žalobce

V podané replice k vyjádření žalovaného žalobce v podstatě zopakoval své žalobní námitky, případně svá žalobní tvrzení ještě podrobněji odůvodnil a rozvedl.

Znovu poukázal na skutečnost, že organizační složka zahraniční právnické osoby nemá v mezích právního řádu způsobilost, a nemůže pro sebe nabývat práv a povinností. Není tedy například možné, aby organizační složce zahraniční právnické osoby náleželo vlastnické právo ve smyslu čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Tato skutečnost je pro předmětné řízení klíčová, a tvrzení žalovaného o nemožnosti se vyjádřit považuje žalobce za neadekvátní a odporující zásadě zákonnosti dle § 2 odst. 1 správního řádu, jelikož vlastnické právo zapsané ve prospěch organizační složky zahraniční právnické osoby je nezákonné, resp. takový výkon práva právní řád neumožňuje.

Pokud jde o namítanou nicotnost rozhodnutí o povolení vkladu, žalobce poukázal na § 77 správního řádu, dle něž je nicotnost rozhodnutí oprávněn posuzovat správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který nicotné rozhodnutí vydal. Rozhodnutí o povolení vkladu práva vlastnického provedl v tomto případě katastrální úřad, jehož nadřízeným správním orgánem je právě žalovaný. Dle § 78 odst. 1 správního řádu se nicotnost rozhodnutí zjišťuje a prohlašuje z moci úřední, a to kdykoliv. Správní řád tak dle žalobce předpokládá, že správní orgány jsou natolik odborníky, že jsou schopny v konkrétním případě posoudit nicotnost jednotlivých rozhodnutí, a následně tuto nicotnost prohlásit. Správní řád představuje subsidiární předpis postupu správních orgánů (§ 1 odst. 1), který se na postup správního orgánu použije, není-li stanoveno jinak. Kompetence žalovaného tak nelze dovozovat pouze ze znění § 4 zákona č. 359/1992 Sb., o zeměměřičských a katastrálních orgánech, nýbrž je potřeba vycházet rovněž ze znění správního řádu, mj. i z pravomoci nadřízených orgánů vyslovovat nicotnost, a to z moci úřední, a kdykoliv. Chybou způsobující nicotnost může být dle žalobce i skutečnost, kdy je jako vlastník zapsán subjekt, který nemůže být vlastníkem nemovité věci.

K problematice jím navržených a správními orgány neprovedených důkazů trval žalobce na tom, že jím navržené listiny jsou pro předmětnou věc relevantní, a žalovaný tak žalobce poškodil na jeho procesních právech, když jím navržené důkazy odmítl provést v řízení o opravě chyby.

K tomu žalobce uvedl, že dle § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 359/1992 Sb. je příslušný katastrální úřad povinen mj. zkoumat, zda je účastník řízení oprávněn nakládat s předmětem vkladu. Stejnou povinnost katastrálnímu úřadu ukládá rovněž § 17 odst. 1 písm. d) katastrálního zákona. Katastrální úřad tak byl povinen v rámci své činnosti zkoumat předložený návrh a v rámci tohoto zkoumání měl dospět k závěru, že tento návrh na vklad vlastnického práva není způsobilý k zápisu. Katastrální úřad měl tento návrh na vklad buď zamítnout, nebo zapsat jako vlastníka zahraniční právnickou osobu, která nad vší pochybnost skutečným vlastníkem předmětných nemovitých věcí je. Katastrální úřad tak pochybil, když provedl zápis vlastnického práva organizační složky zahraniční právnické osoby, která není způsobilá vlastnit majetek. Katastrální úřad se tak dopustil zřejmého omylu.

Žalobce znovu zdůraznil, že požadovanou opravou by k žádným změnám ve vlastnických vztazích nedošlo, stejně jako by jí nebylo rozhodováno o správnosti zápisu věcného práva. Požadovanou opravou by bylo pouze dosaženo souladu mezi

evidovaným a skutečným stavem. Názory žalovaného označil za přepjatě formální. S odkazem na Judikaturu Nejvyššího správního soudu uzavřel, že v předmětném případě představuje žalobcem tvrzený omyl právní omyl, tedy zápis skutečnosti na základě právní listiny, která nesplňuje požadavky stanovené zákonem (viz nemožnost organizační složky vlastnit majetek).

Je tedy zřejmé, že všechny předmětné nemovité věci jsou vlastnictvím zahraniční právnické osoby. Z listin založených ve sbírce listin jasně vyplývá, kdo je skutečným vlastníkem nemovitých věcí, a zápis vlastnického práva v katastrálním operátu je v nesouladu s tímto stavem. Existuje tak rozpor mezi údaji v katastru a listinami založenými ve sbírce listin. Provedení zápisu lze považovat za omyl, jelikož katastrální úřad zapsal jako vlastníka nemovité věci subjekt, kterému vlastnické právo svědčit nemůže, přestože sám katastrální úřad věděl a z předložených smluv mohl a měl vyčíst, že skutečným vlastníkem předmětných nemovitých věcí je zahraniční právnická osoba.

Žalovaný i katastrální úřad jsou dle žalobce správními orgány, které jsou vybaveny i pravomocemi dle základních zásad činnosti správních orgánů, a v rámci těchto povinností jsou bezpochyby nadány rovněž povinností úmysl smluvních stran či právního jednání zkoumat, pokud by to znamenalo dostát tak povinnosti vycházet osobám zúčastněným vstříc a zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými ve správním řádu (viz jeho § 4 odst. 1 a § 3).

V. Posouzení věci krajským soudem

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy první a druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen "s. ř. s."). O věci samé rozhodl bez nařízení jednání, neboť s takovým postupem vyslovili žalobce i žalovaný výslovný souhlas.

Krajský soud předesílá, že povinnost posoudit všechny žalobní námitky neznámá, že krajský soud je povinen reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit, když jeho úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. rozsudek NSS ze dne 3.4.2014, č.j. 7 As 126/2013-19). Dále platí, že samu okolnost, že soud nepřisvědčil argumentaci účastníka řízení, nelze bez dalšího považovat za porušení jeho práv. Právo na spravedlivý proces nelze vykládat tak, že jde o právo jednotlivce na vyhovění jeho návrhu či na rozhodnutí v jeho prospěch (srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 20. 10. 2011, sp. zn. III. ÚS 2773/11, dostupné /stejně jako další níže citovaná rozhodnutí Ústavního soudu/ na <http://nalus.usoud.cz>). Není rovněž smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130 publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 – 47, všechny dostupné na www.nssoud.cz).

Dále krajský soud konstatuje, že v dané věci jde výlučně o posouzení právní otázky. Ohledně skutkového stavu věci není mezi účastníky soudního řízení sporu.

Není tak pochyb o tom, a potvrzuje to rovněž obsah žalovaným předložených správních spisů, že město Chlumeck nad Cidlinou coby prodávající uzavřelo v letech 2005 až 2009 pět kupních smluv ohledně nemovitostí v katastrálních územích Lišice, Lužec nad Cidlinou, Chlumeck nad Cidlinou a Nepolisy, v nichž na straně kupujícího vystupovala dle označení v kupních smlouvách VG – organizační složka. V souladu s obsahem kupních smluv byly podány návrhy na vklad vlastnického práva dle těchto smluv do katastru nemovitostí s tím, aby jako nový vlastník nemovitostí byla v katastru nemovitostí zapsána VG – organizační složka. Těmto návrhům bylo katastrálním úřadem vyhověno, věci byly u něj vedeny pod. sp. zn. V-6499/2005-602, V-3554/2006-602, V-5526/2008-602, V-7228/2009-602 a V-9086/2009-602. Jako vlastník dotčených nemovitostí byla tedy do katastru nemovitostí zapsána VG – organizační složka.

Stejně tak není pochyb o tom, že VG - organizační složka je odštěpným závodem (do 31. 12. 2013 organizační složkou) VG, t.č. v insolvenčním řízení. Což znamená, že dle českého právního řádu nemá právní subjektivitu, tedy nemůže být nositelem práv a povinností, nemá způsobilost k právním úkonům, tedy nemůže nabývat ani vlastnické právo k nemovitostem.

Dle žalobce tak byla VG – organizační složka zapsána do katastru nemovitostí jako vlastník dotčených nemovitostí chybně, neboť vlastnické právo k nim svědčí VG. Na takovou situaci dle něho pamatuje ustanovení § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona, podle něhož na písemný návrh vlastníka nebo jiného oprávněného nebo i bez návrhu opraví katastrální úřad chybné údaje katastru, které vznikly zřejmým omylem při vedení a obnově katastru.

Argumenty na podporu svého tvrzení uvedl žalobce ve své žalobě, jakož i v replice k vyjádření žalovaného. Protože se jednalo o argumentaci obsáhlou, krajský ji v narativní části tohoto rozsudku (pod body II. a IV.) věnoval značnou pozornost a pouze minimálně ji krátil ve snaze zaznamenat všechny její detaily. Proto si již nyní může dovolit na shora citovanou žalobní argumentaci toliko odkázat, bez toho, že by ji znovu opakoval.

Stejný prostor poskytl krajský soud i argumentaci žalovaného, která je obsažena v bodě III. tohoto rozsudku. Také na ni v podrobnostech krajský soud odkazuje.

Následně krajský soud posoudil, který právní názor je v souvislosti s posuzovanou právní otázkou správný, resp. v souladu se zákonem. A dospěl k jednoznačnému závěru, že je to právní názor žalovaného. Jeho argumentaci obsažené jak v odůvodnění napadeného rozhodnutí, tak ve vyjádření k žalobě, totiž nemá krajský soud v zásadě co vytknout a plně se s ní ztotožňuje. Zopakuje proto již dále pouze její základní pilíře.

Předně nutno zdůraznit, co bylo předmětem přezkoumávaného správního řízení. Jednalo se o řízení o návrhu žalobce na opravu chyby v katastrálním operátu dle shora citovaného § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona. Jak uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 17. 1. 2008, č.j. 1 As 40/2007-103 (všechna rozhodnutí Nejvyšší správního soudu citovaná v tomto rozsudku jsou k dispozici na www.nssoud.cz), neurčitý pojem „zřejmý omyl“ obsažený v tomto ustanovení je třeba vykládat vždy v souvislosti s konkrétním případem. Obecně sem lze zařadit jak omyl

týkající se skutkových okolností (error facti – zejména případy chyb v psaní a počítání, jako zápis jiných údajů, zápis údajů neobsažených v podkladové listině či například opomenutí zapsat údaj v podkladové listině obsažený), tak omyl právní (error iuris – například zápis právního vztahu, který právní řád nezná, či zápis skutečnosti na základě listiny, která nenaplnuje požadavky stanovené katastrálním zákonem).

Řízení o opravě chyb v katastrálním operátu pak slouží k uvedení údajů katastru do souladu s listinami založenými ve sbírce listin. Opravou má být pouze dosaženo souladu mezi evidovanými a skutečnými údaji. V tomto řízení může katastrální úřad činit jen základní a jednoduché právní úvahy vycházející z obsahu jím zkoumaných listin a nemůže řešit sporné právní otázky, např. odstraňovat spory týkající se vlastnického práva (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2011, č.j. 8 As 4/2011-334, ze dne 24. 4. 2013, č.j. 7 As 131/2012-32 či ze dne 31. 7. 2013, č.j. 7 As 90/2012-65).

V řízení o opravě chyby v katastrálním operátu tedy dochází pouze k dodatečnému nahrazení údaje chybně evidovaného v katastru nemovitostí údajem, který je v souladu s listinami založenými ve sbírce listin. Jiné nesprávnosti obsažené v katastru nemovitostí nelze považovat za chybu ve smyslu § 36 katastrálního zákona, a proto je katastrální úřad nemůže v tomto řízení opravovat.

Žalobce tak nemá pravdu v tom, že katastrální úřad mohl v přezkoumávaném správním řízení zpochybňovat správnost rozhodnutí o povolení vkladu vlastnického práva k nemovitostem, na základě nichž byla jako jejich vlastník zapsána VG – organizační složka. Naopak, těmito rozhodnutími o vkladu vlastnického práva byl katastrální úřad vázán. Jako na každé pravomocné rozhodnutí správního orgánu je totiž nutno na ně nahlížet jako na správné do doby, než by byla zrušena na základě opravných prostředků či rozhodnutí soudu. Za zřejmý omyl tak nelze považovat správně provedený zápis podle pravomocného, byť zřejmě nesprávného, rozhodnutí o povolení vkladu, rozhodnutí soudu či jiného správního orgánu.

Zcela nadbytečnými se tak jeví výtky žalobce, že katastrální úřad v řízeních o povolení vkladu vlastnického práva nepostupoval v souladu s ustanovením § 5 zákona č. 265/1992 Sb. I kdyby tomu tak bylo, tyto otázky nebyly katastrální orgány v přezkoumávaném řízení vůbec oprávněny řešit a dělat si v tomto směru nějaké úsudky.

Totéž se se týká problematiky nicotnosti rozhodnutí o povolení vkladu vlastnického práva (k tomu srovnej ustanovení § 77 a 78 správního řádu, jakož i ustanovení § 76 odst. 2 s. ř. s.). Jak správně uvedl žalovaný ve vyjádření k žalobě, v řízení o opravě chyb v katastrálním operátu nemůže katastrální orgán vyslovit či přihlídnout k tvrzené nicotnosti rozhodnutí o povolení vkladu vlastnického práva (viz shora citovaná judikatura Nejvyššího správního soudu).

Pro úplnost krajský soud podotýká, že důvodnosti tvrzení žalobce, že rozhodnutí o povolení vkladu vlastnického práva týkající se předmětných nemovitostí jsou nicotná, nic nenasvědčuje. Pokud byly katastrálnímu úřadu předloženy listiny, které jako nabyvatele vlastnického práva označovaly organizační složku a název, sídlo a identifikační číslo této organizační složky byly v návrhu na vklad i smlouvách

uvedeny dle tehdejšího platného zápisu v obchodním rejstříku, pak katastrální úřad dospěl logicky k závěru, že navrhovaný vklad je odůvodněn obsahem listin ve smyslu ustanovení § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 265/1992 Sb. Nutno také přisvědčit žalovanému, že katastrální orgány nejsou nadány pravomocí vykládat úmysl smluvních stran kupní smlouvy. Jestliže byla za nabyvatele v návrzích na vklad do katastru označena VG - organizační složka, pak katastrálnímu úřadu nezbylo než ve všech shora již několikrát uvedených řízeních o povolení vkladu rozhodnout o vkladu vlastnického práva ve prospěch této organizační složky.

Krajskému soudu se tak jeví, že problematika vkladu vlastnického práva dle předmětných kupních smluv v dané věci není až tak spojena s institutem nicotnosti rozhodnutí katastrálního úřadu o povolení vkladu vlastnického práva, jako spíše s institutem neplatnosti daných kupních smluv. A že je tedy na místě řešit ji za pomoci práva soukromého, nikoliv veřejného. Podrobnější úvahy na toto téma by však již překračovaly předmět tohoto rozsudku.

V souvislosti s tím ostatně žalovaný velmi přiléhavě upozornil, že i kdyby v teoretické rovině bylo možno připustit v dané věci neexistenci pravomocných rozhodnutí katastrálního úřadu povolujících vklad vlastnického práva ve prospěch VG – organizační složka (např. z důvodu jejich nicotnosti), pak by ani za této situace nemohly katastrální orgány přistoupit k zápisu vkladu vlastnického práva ve prospěch VG, jak se domnívá žalobce. Takový postup by totiž nebyl odůvodněn obsahem listin založených ve sbírce listin katastrálního úřadu. Listiny ve sbírce listin založené jako nabyvatele vlastnického práva VG neoznačují. Tady nejde o projev přepjatého formalismu ze strany správních orgánů, jak se domnívá žalobce, ale o nedostatek jejich pravomoci k takovému postupu. I z uvedeného je více než zřejmé, že za pomoci institutu opravy chyb v katastru nemovitostí zakotveném v § 36 katastrálního zákona danou situaci řešit nelze.

Krajský soud se rovněž ztotožnil s vysvětlením katastrálních orgánů, proč nebyly provedeny žalobcem navržené důkazy. Znovu připomíná, že předmětem řízení o opravě chyby byla otázka, zda vlastnické právo, které je k nemovitostem evidovaným na listech vlastnictví č. 242 pro katastrální území Lišice, č. 842 pro katastrální území Lužec nad Cidlinou, č. 2998 pro katastrální území Chlumec nad Cidlinou a č. 930 pro katastrální území Nepolisy zapsáno pro VG – organizační složka, je v katastru nemovitostí evidováno v souladu s obsahem listin založených ve sbírce listin katastrálního úřadu. Těmito listinami byly návrhy na vklad a k nim připojené smlouvy o převodech vlastnického práva uložené ve sbírce katastrálního úřadu pod sp. zn. V-6499/2005-602, V-3554/2006-602, V-5526/2008-602, V-7228/2009-602 a V-9086/2009-602.

Žalobce navrhoval provést důkaz smlouvou o poskytnutí bankovní záruky ze dne 28. 3. 2008, č. 0279/08/04659, dodatkem ke smlouvě č. 1057/06/04659 o zřízení zástavního práva k pohledávkám, dvojím prohlášením ručitele ze dne 28. 3. 2008 a dvěma návrhy ze dne 28. 3. 2008 na vklad zástavního práva. Uvedené dokumenty jsou obsaženy ve spisech vedených katastrálním úřadem pod sp. zn. V 4064/08 a pod sp. zn. V 4065/08. Tyto doklady se tedy nepochybně týkaly zcela jiných správních řízení, konkrétně řízení o zápisu zástavního práva do katastru. Při rozhodování o povolení vkladu práva vlastnického ve výše uvedených řízeních

nebyly tyto doklady součástí příslušných správních spisů a katastrální úřad k nim vůbec nemohl přihlídnout či z nich vycházet.

Žalobce se těmito důkazy snaží prokázat, že katastrální úřad „musel vědět“ v řízeních o povolení vkladu vlastnického práva dle dotčených kupních smluv o tom, že VG – organizační složka nemůže vlastnické právo k převáděným nemovitostem nabýt. Jak je ale zřejmé ze shora uvedených závěrů krajského soudu, tato otázka není pro posouzení zákonnosti postupu katastrálních orgánů v řízení o opravě chyb v katastru nemovitostí rozhodná. Neprovedení žalobcem navržených důkazů tedy rozhodně nemohlo mít na zákonnost přezkoumávaných rozhodnutí žádný vliv.

VI. Závěr a náklady řízení

Krajský soud tedy shledal všechny žalobcem uplatněné námitky nedůvodnými. Vzhledem k tomu, že v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou, podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 30. září 2015

JUDr. Jan Rutsch, v.r.
předseda senátu